

Kosteikkoviljely Suomessa

Sanna Saarnio ja Antti Miettinen

29.11.2023 klo 10-11 Ruukin webinaarina

Mitä kosteikkoviljely tarkoittaa?

Kosteikkoviljely tarkoittaa turvemaiden aktiivista viljelyä märissä olosuhteissa.

Viljelymenetelmät sopeutetaan märkiin olosuhteisiin.

Miten kosteikkoviljely toteutetaan?

Vedenpinta nostetaan padottamalla: avo-
ojissa sulku- ja padotusventtiilillä ja
salaojissa säätökaivoilla, jolloin vedenpintaa
voi tarvittaessa laskea tilapäisesti, mikäli
pellolla tehtävät viljelytoimet sitä
edellyttävät.

Voidaan myös kaivaa valleja alavalla olevan
kohteen ympärille veden säilyttämiseksi
kohteella.

Lisäksi kohteelle voidaan johtaa lisää vettä
ympäröiviltä alueilta.

Mitä määrällä turvepellolla voi viljellä?

Kosteikkoviljelyyn soveltuvat märissä olosuhteissa viihtyvät lajit, joita voidaan hyödyntää kaupallisesti.

ruokohelpi

-30 -- +10 cm

rahkasammalet

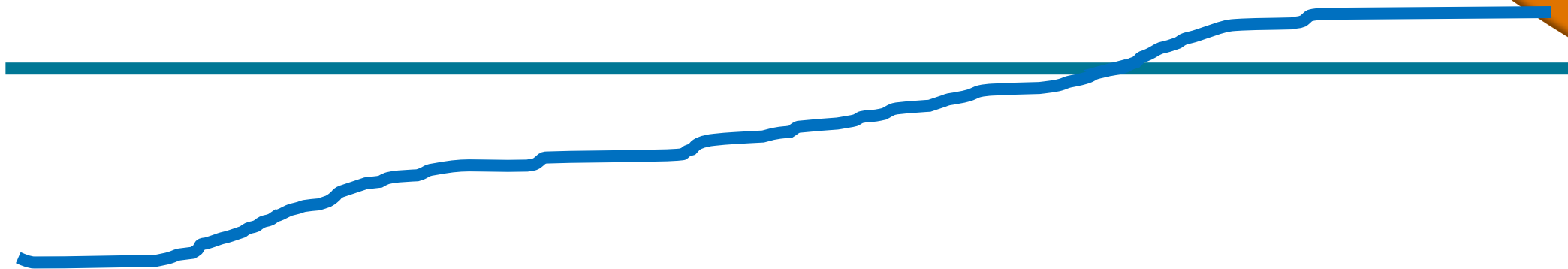
-15 -- -5 cm

järviruoko

-20 -- +20 cm

osmankäämit

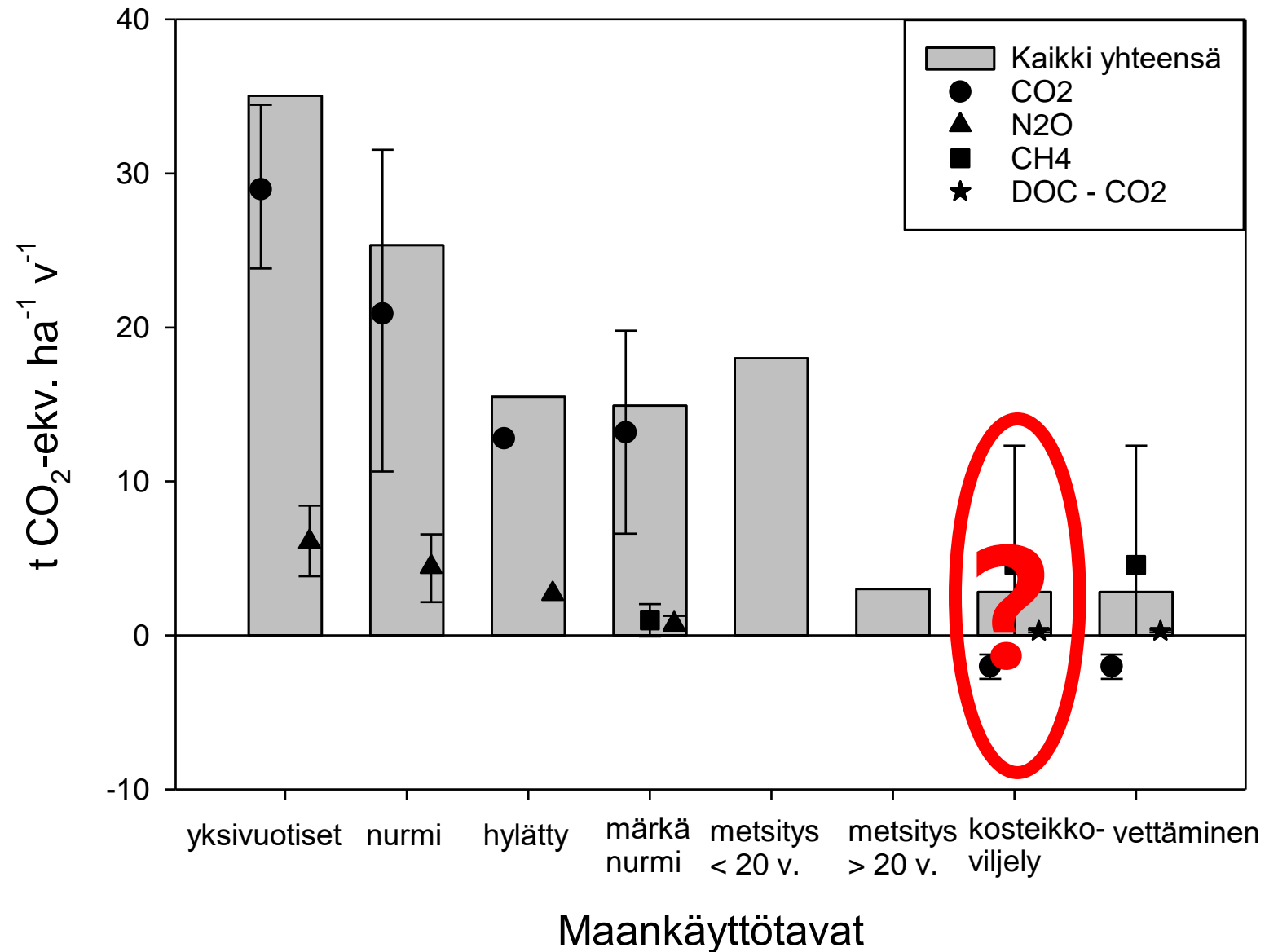
0 -- +20 cm

Geurts JJM, van Duinen G-JA, van Belle J, Wichmann S, Wichtmann W, Fritz C. 2019. Recognize the high potential of paludiculture on rewetted peat soils to mitigate climate change. J Sustainable Organic Agric Syst 69(1):5–8.

Turvemaiden päästökertoimet

Miksi kosteikko-
viljellä?

Kosteikkoviljelytutkimus on aloitettu

SOMPA – ruutumittakaavassa Jokioisilla

CANEMURE – peltomittakaavassa Ruukissa
(CH₄, N₂O, CO₂-tase, maahengitys, sato)

KASVUA – kosteikkoviljelyn biomassan tuotantoketju
(korjuun kehittäminen, kasvualustatuotanto, myös ojien päästöt, mikrobit)

TURINA – kosteikkoviljelykokeita ympäri Suomea (khk, sato, vesistö päästöt, kannattavuuslaskelmat, viljelijähaastattelut)

Vaala

Joensuu

Kauhajoki I

Kuvat: Henri Honkanen

Kauhajoki II

Kuva: Henri Honkanen

	Ka (DM)	D-arvo	In vitro OMD	Sellulaasiliukoisuus	NDF	Raakavalkuainen	Raakakuutu	Raakaraska	Sokeri	Tuhka
	%	g/kg ka	g/kg OM	g/kg OM	g/kg ka	g/kg ka	g/kg ka	g/kg ka	g/kg ka	g/kg ka
OSMANKÄÄMI, 1. sato kesäkuu	15.3	749.4925	807.165	861.9825	538.575	185.49	264.96	20.45	91.71	71.4225
NURMIHEINÄT 1. sato aikainen korjuu		730				175	295	35	-	85
Nurmiheinät, 1.sato, erit. myöh. korjuu		640				135	355	25		70

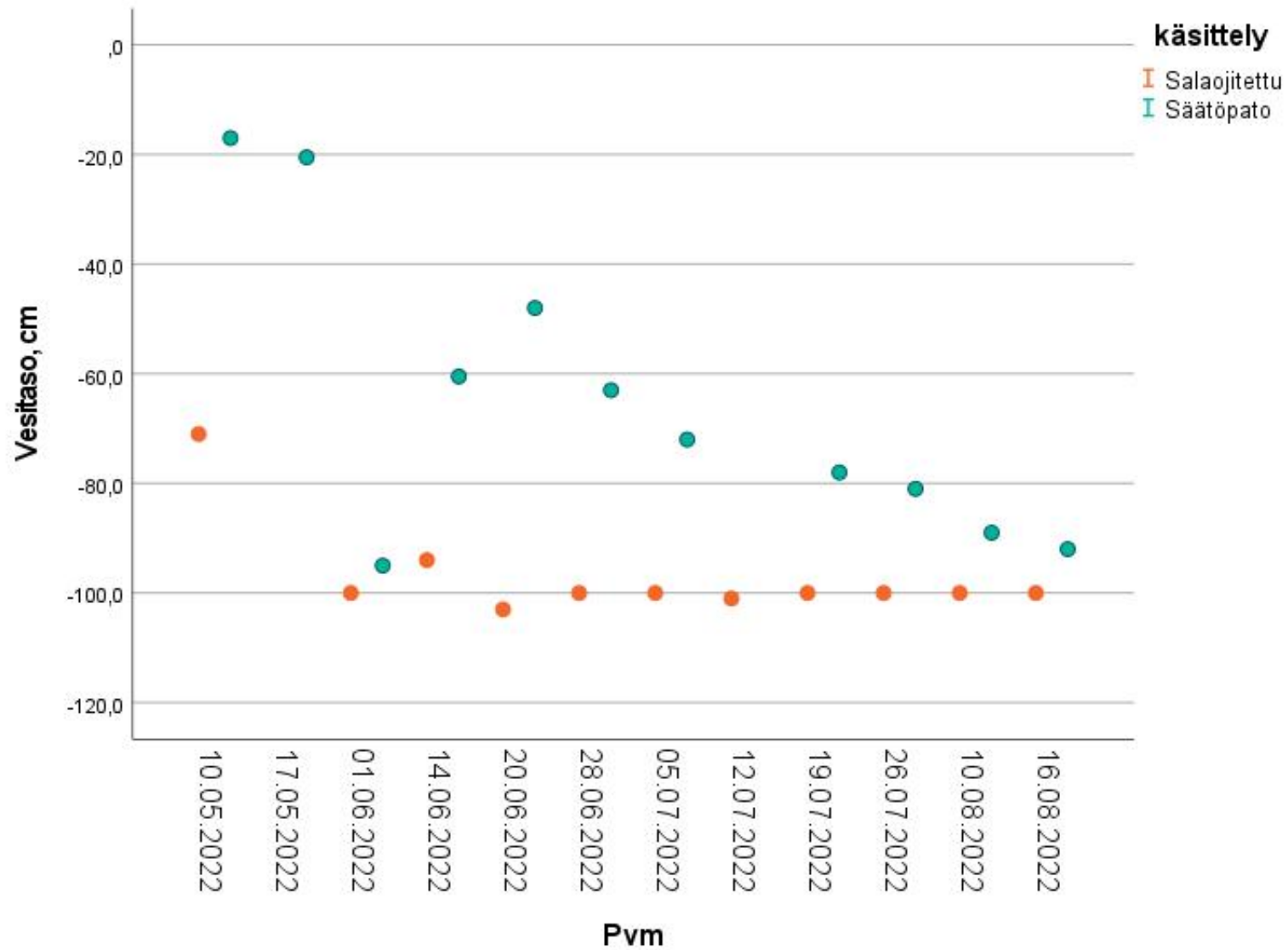
Konnunsuon kohteet

Kuva: Henri Honkanen

Konnunsuo – padotus vain hidasti veden pinnan laskua

Kuva: Pihla Kortesalmi

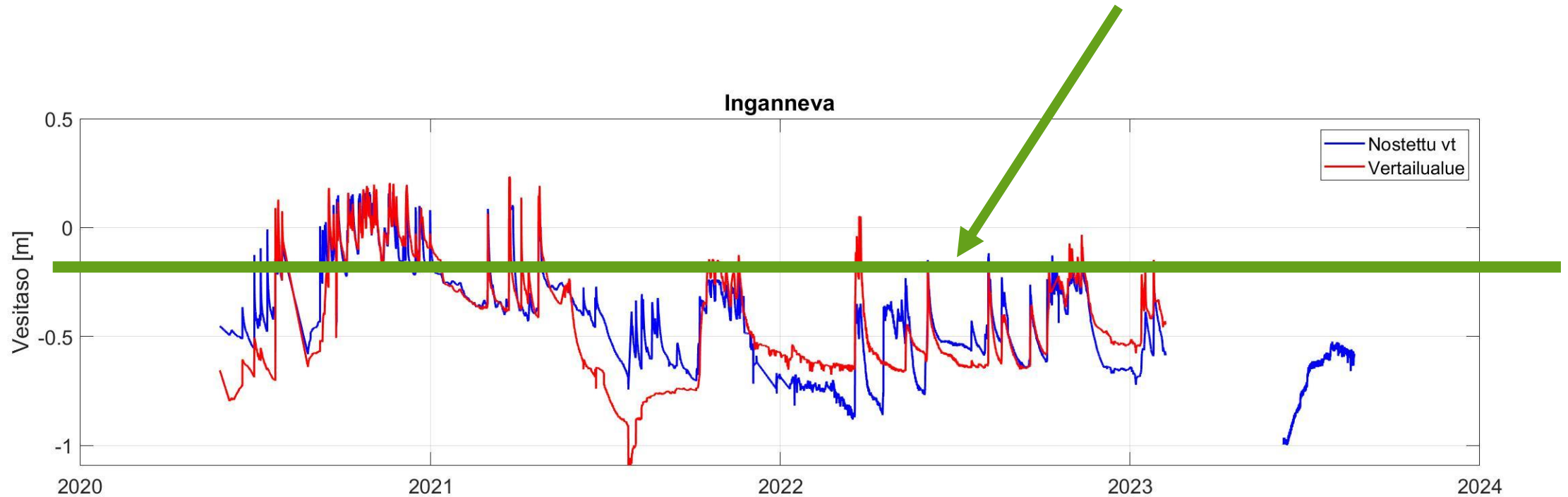

Siikajoen kohteet

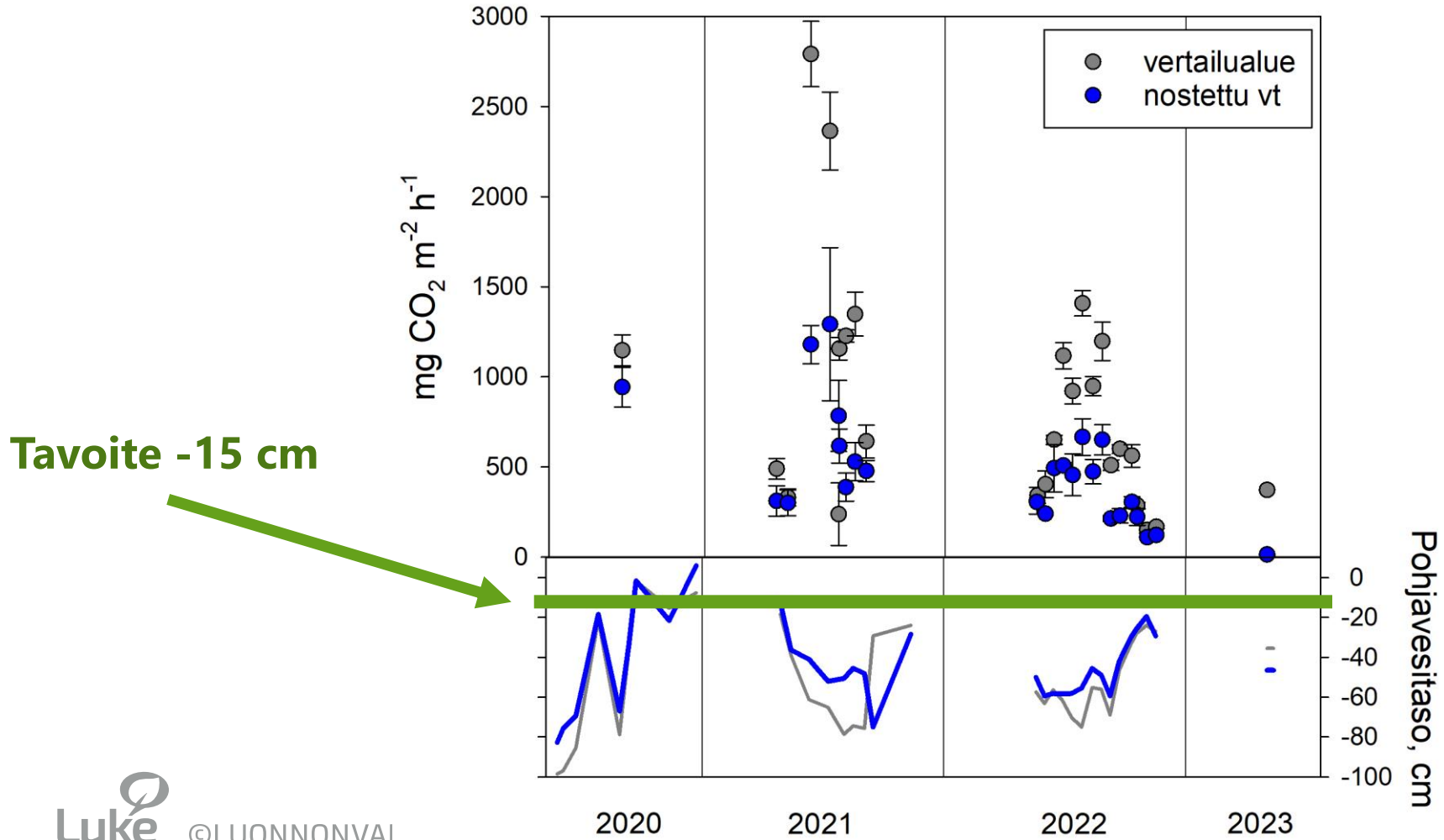

Pohjavesitaso vaihteli huomattavasti vuoden sisällä, eikä pysynyt märemmällä alueella tavoitellussa (-15 cm)

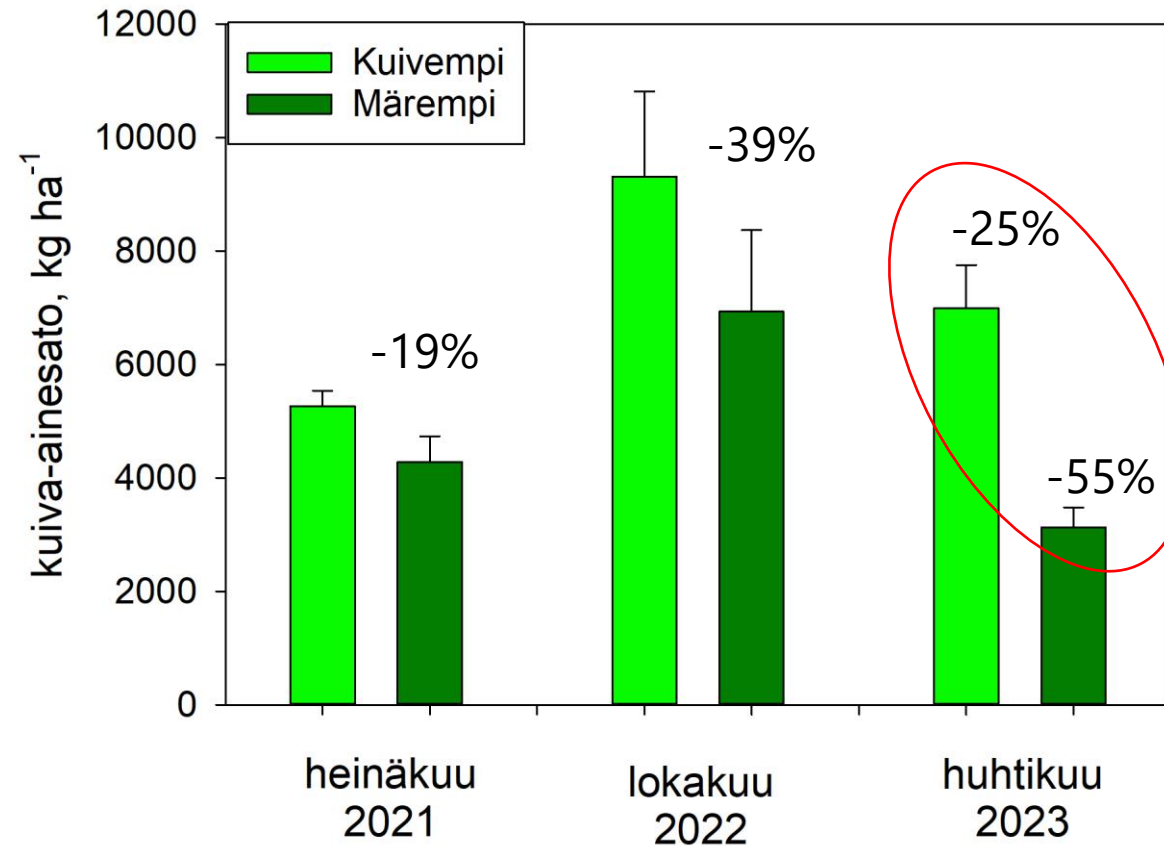

Korkeampi pohjavesitaso pienensi maahengitystä

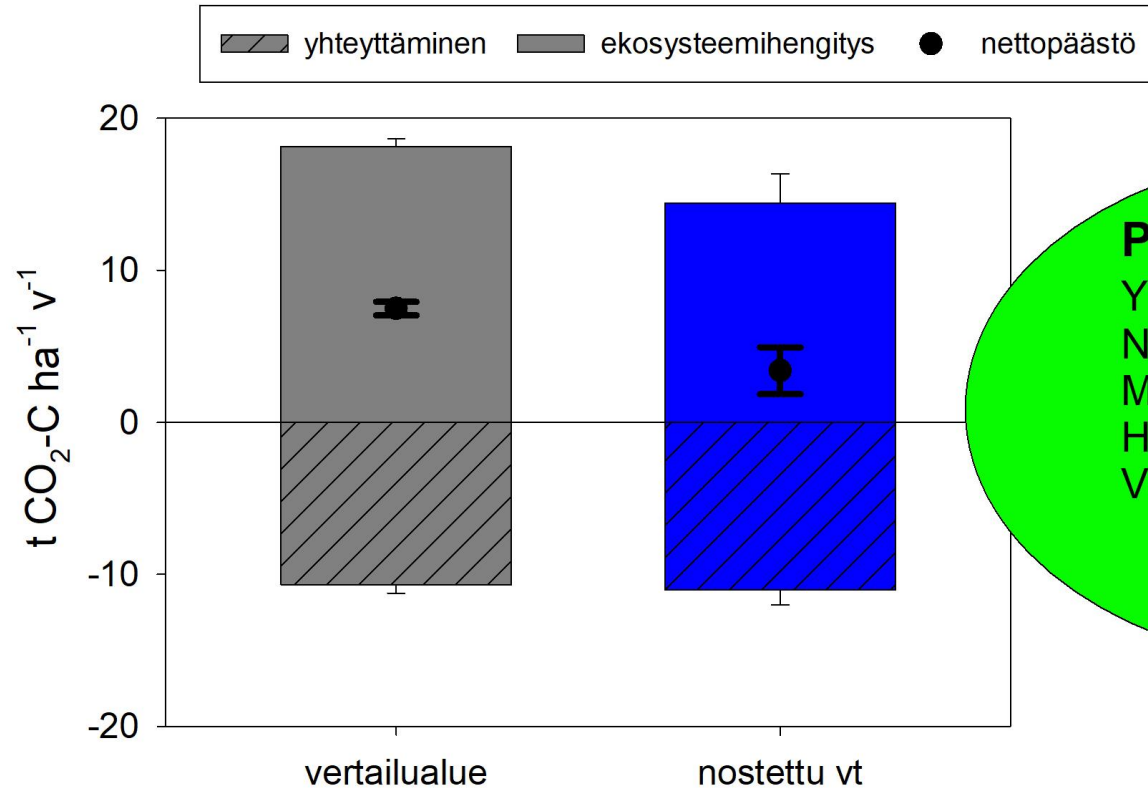

Korkeampi pohjavesitaso pienensi satoa, samoin **kevätkorjuu**

Hiilidioksidin nettopäästöt jäivät märemmästä pienemmiksi

Päästökertoimet:

Yksivuotiset 7,9 (6,5 - 9,4)

Nurmet 5,7 (2,9 - 8,6)

Märät nurmet 3,6 (1,8 - 5,4)

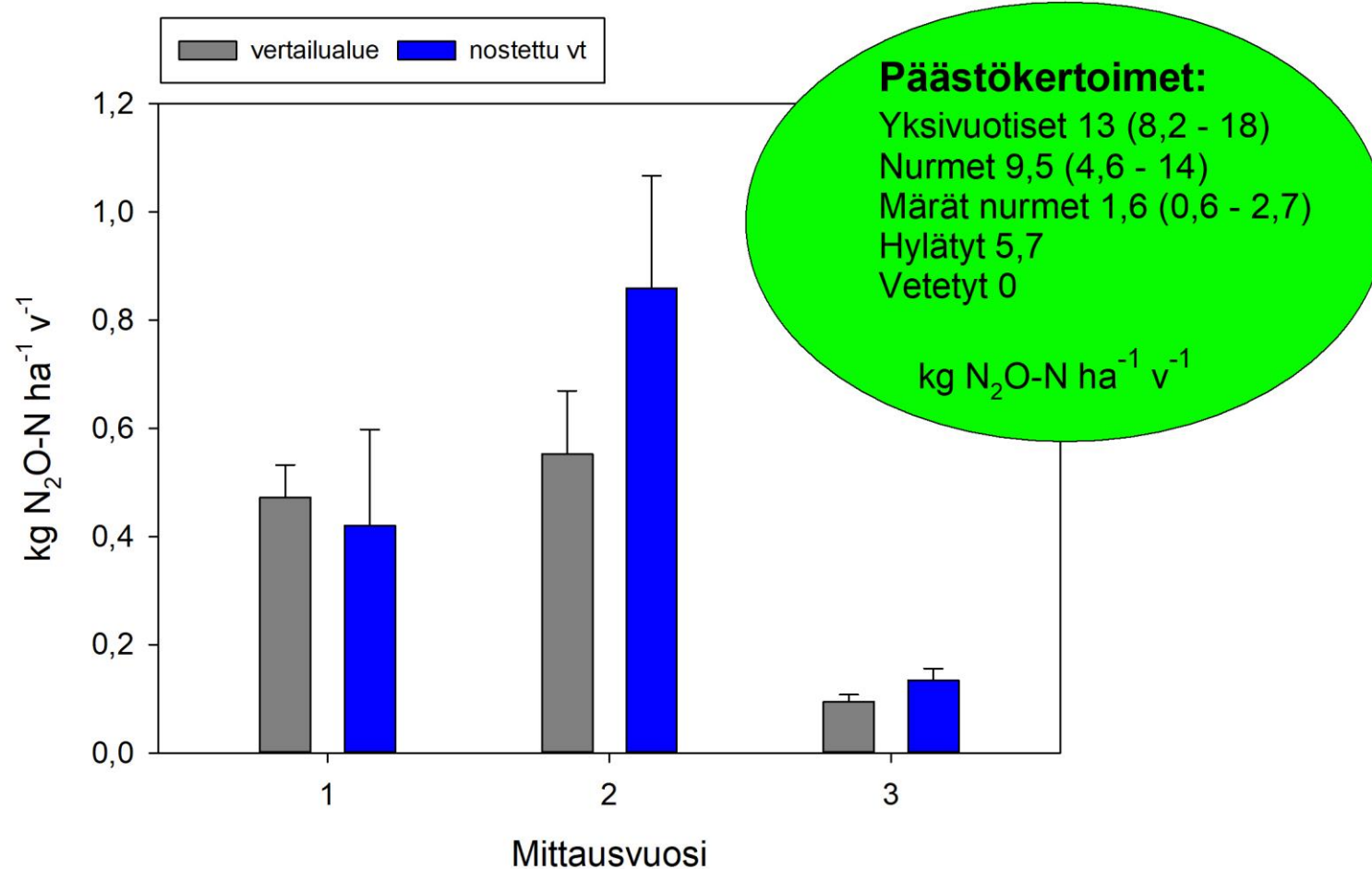
Hylätyt 3,5

Vetetyt -0,55 (-0,77 - -0,34)

t CO₂-C ha⁻¹ v⁻¹

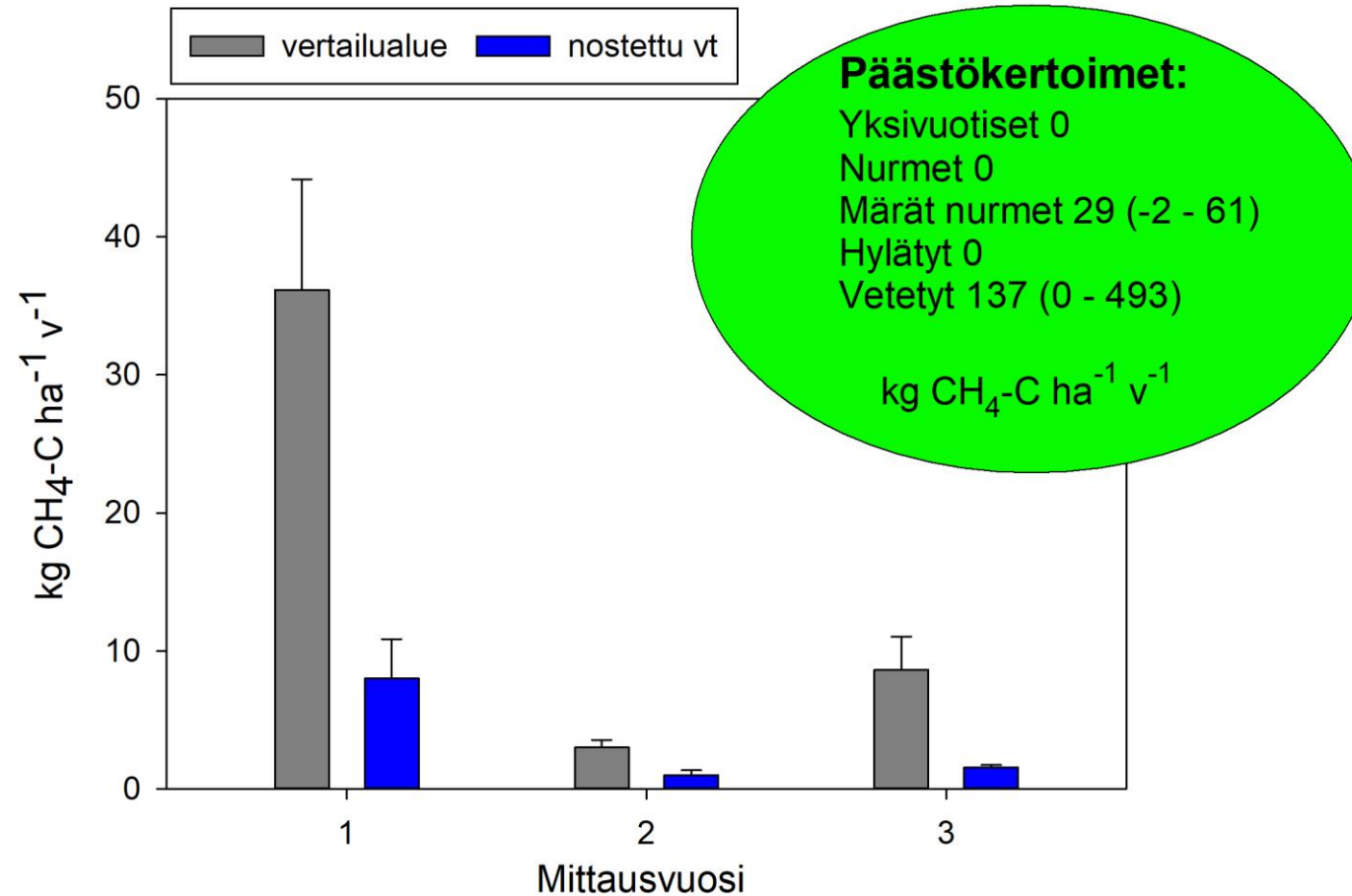

Dityppioksidipäästöt olivat hyvin pieniä

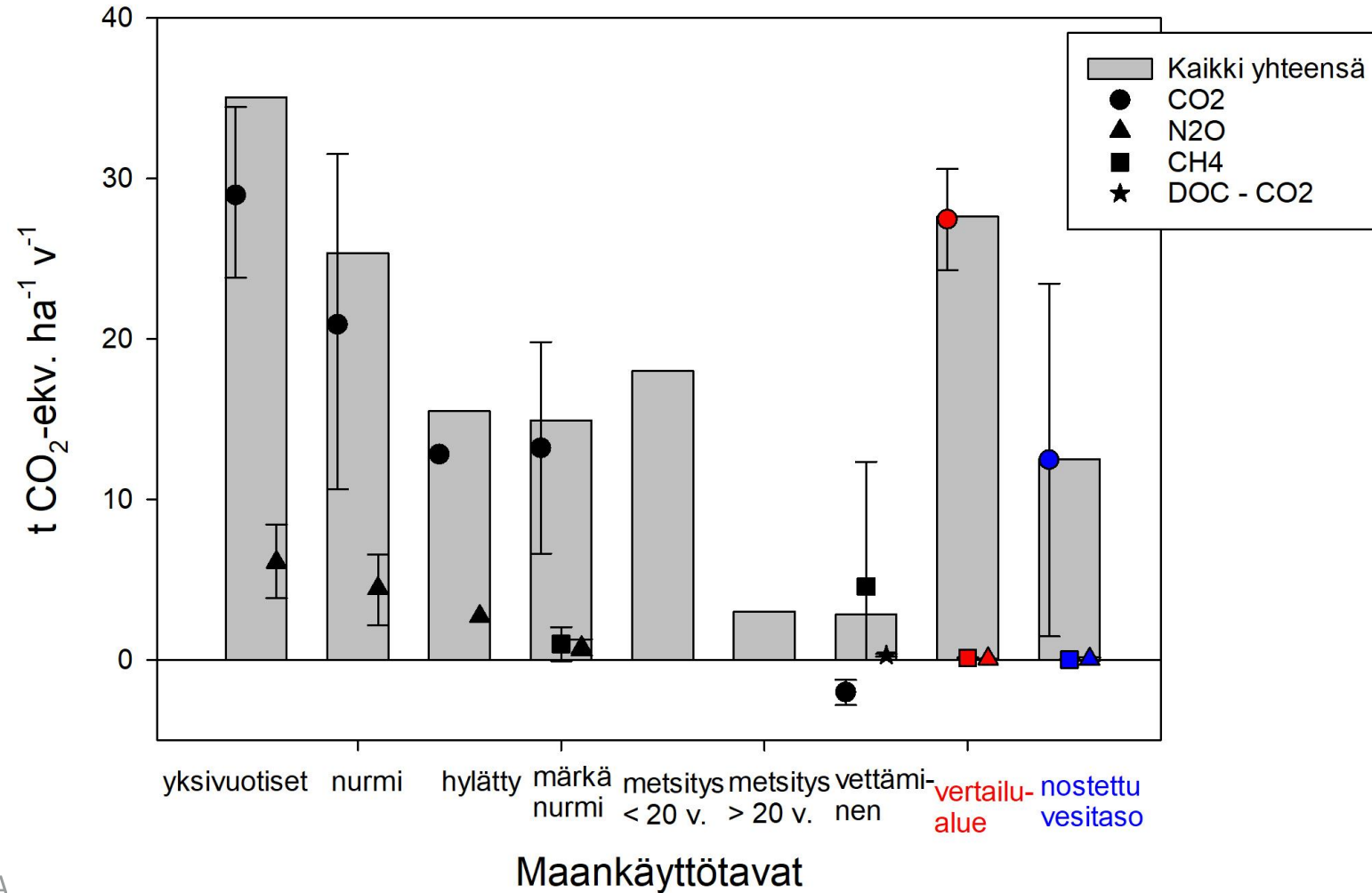

Myös metaanipäästöt jäivät pieniksi

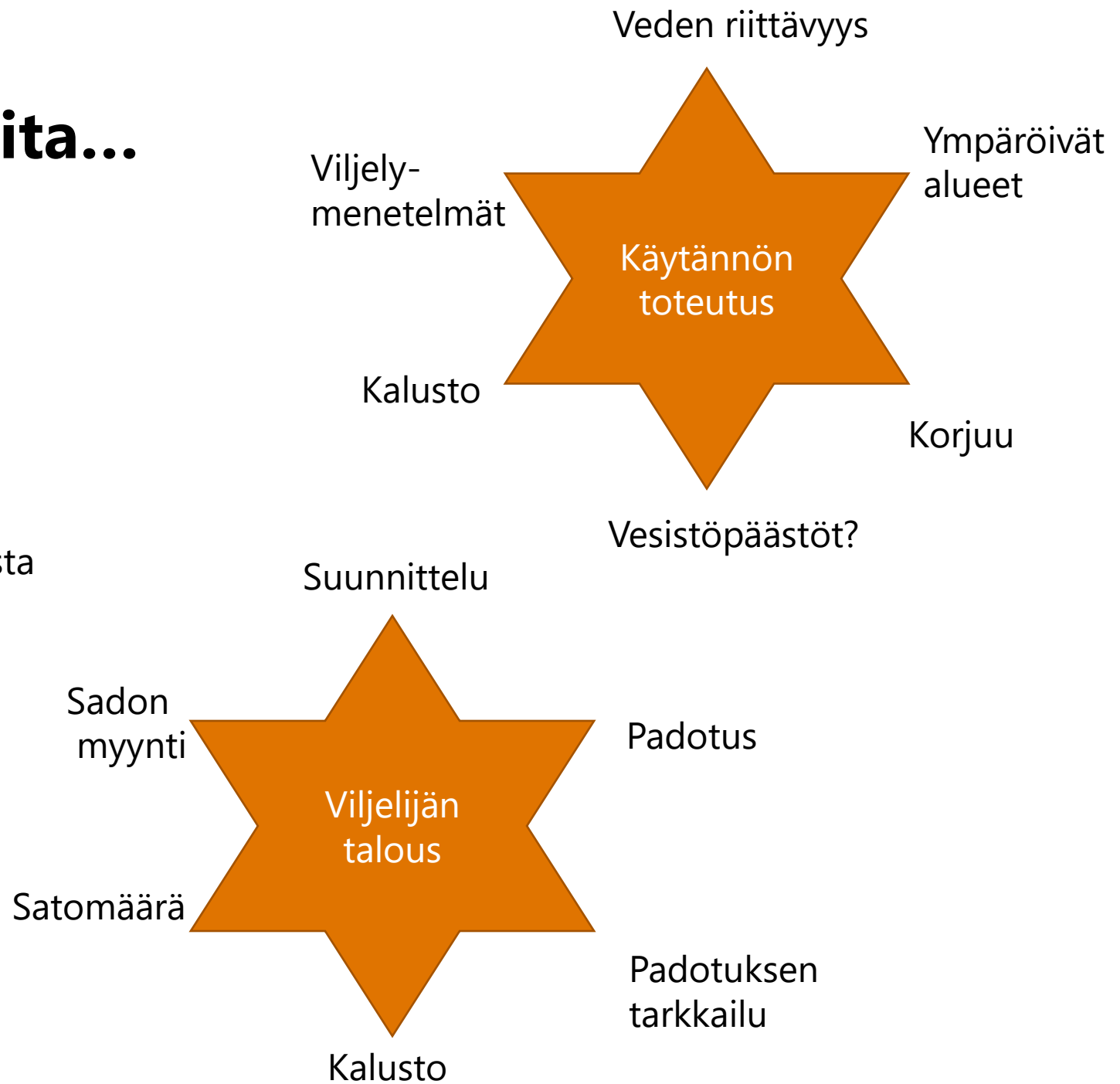
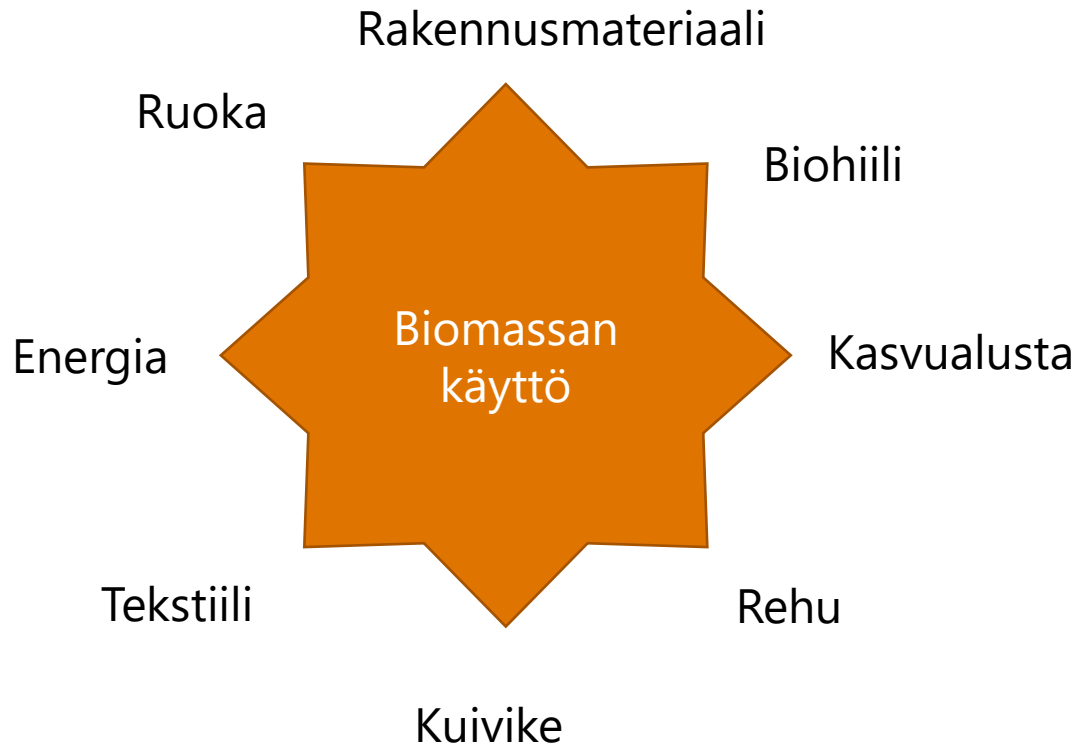
IPCC:n päästökertoimet vs. khk-päästöt vuodelle 2022

Turvemaiden päästökertoimet

Kosteikkoviljelyn haasteita...

Vaihtoehtona vettäminen viljelemättömäksi kosteikoksi

Kiitos!

